

DANISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
DANOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
DANÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 15 May 2006 (morning)
Lundi 15 mai 2006 (matin)
Lunes 15 de mayo de 2006 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

Slik – Hverdagens forsøder

Det er sødt, syndigt og sanseligt – og vi elsker det. Slik. Faktisk elsker vi danskere slik så meget, at vi suverænt er det folkefærd i verden, der spiser mest slik. Næsten sytten kilo bliver det til på et år per dansker, og det svarer til, at hver enkelt af os spiser en Yankie-bar om dagen. Mens søde sager førhen var forbeholdt særlige lejligheder som juledagene, en tur i biografen eller et besøg hos ens bedstemor, er de nu blevet en hverdagsting. Det giver ikke længere mening at tale om lørdagsslik, for i dag er det lørdag hver dag. Man skal bare række hånden ud og tage for sig. Det eneste problem er at vælge.

Men hvorfor vil vi meget hellere have en Guldkaramel end en gulerod? Arne Astrup, der er professor på Institut for Human Ernæring på Landbohøjskolen, mener, at det er naturen, der har gjort os forfaldne til slik. "Vi har et helt naturligt behov for sukkerstoffer. Hjernen og kroppen behøver sukker for at fungere, og derfor har vi specialudviklet en sød tand, så vi kan få vores behov opfyldt. Sat på spidsen kan man sige, at vi faktisk er genetisk disponeret for at elske slik." Han mener dog ikke, at trangen til en pose Matador-mix er medfødt, eller at vi har et særligt gen for lørdagsslik. "Men selv om det ikke er sådan, så er trangen ikke desto mindre meget stærk. Tænk på en bjørn; den vil slå ihjel for at få honning," siger han.

Alle er altså udstyret med en sød tand, men dens størrelse kan variere. Hvis man vil kende størrelsen på sin søde tand, foreslår Arne Astrup, at man tænker på, hvad man plejer at vælge til dessert efter en god middag. "For her skilles bukkene virkelig fra fårene. Skal man vælge ostetallerkenen og fortsætte med rødvinen, eller skal man tage chokoladen og vælge en sød dessertvin. Kvinder gør som oftest det sidste." Arne Astrup fortsætter: "Og meget tyder på, at kvinder er mere forfaldne til slik, end mænd er. I al fald til flere forskellige slags slik. Mens kvinder godt kan lide at prøve noget nyt og som regel ikke er trofaste over for et enkelt slikmærke, da har mænd en tendens til at foretrække den samme plade chokolade igen og igen."

TEKST B

Tema: Skal børn og unge frit have lov til at spille computer?

Læserne mener...

Afgørelsen er absolut ikke så enkel - må de eller må de ikke? Det kommer som så ofte an på en række faktorer. Alderen, hyppigheden, tilbøjelighed til voldelig adfærd, social baggrund etc., og det er ikke kun mulig voldelig adfærd, som kan blive et problem. Et andet og endnu
5 farligere fænomen hedder spille-/Internet-afhængighed! Jeg har tre sønner, hvoraf den ene sagtens kan spille voldelige spil som CounterStrike, og så stoppe igen og lave noget andet ude i den "virkelige" verden.

Men mine to andre sønner viser tydelige tegn på spilleafhængighed. Den yngste af dem (15 år) gik så vidt, at han droppede alle sociale kontakter og til sidst
10 ikke ville i skole længere. Vi troede, vi havde styr på hans computer-forbrug; vi fortalte ham, hvornår han skulle stoppe og lave andre ting, men så snart vi vendte ryggen til, tændte han for computeren igen. Han var altid sur og konstant træt.

Jeg tror, vi står over for et kæmpeproblem. Jeg fordømmer hverken spil eller chat eller de mange muligheder man har på Internettet i dag. Jeg bruger det selv med måde, men vi må
15 være opmærksomme på mulige problemer. Mulige, ikke fordi det behøver at ske, at børn såvel som voksne bliver voldelige eller afhængige - men det KAN ske. Vi ved alt for lidt om det, før vi ser de første konsekvenser.

Vi har snakket meget med vores drenge om problemet, gjort forskellige tiltag så som at sætte computeren ned i stuen, at forbyde Internet-adgang på værelset, at
20 begrænse computer-tid og at forbyde ikke-alderstilsvarende spil, men de er så dybt inde i spilleverdenen, at de ikke kan/vil se problemet. Det er ligesom ved afhængighed af alkohol eller stoffer. Det er en daglig kamp - men vi tager den.

Mit [- X -]: vær ikke bange for at tage [- 16 -] og tage nogle, måske, upopulære, beslutninger. Lav også andre ting med dit barn. Gå i [- 17 -] med dit barn omkring det,
25 det foretager sig. Se barnet over skulderen en gang imellem. Hav en [- 18 -] og giv udtryk for den. Se på hele dit barn og forskelligt på hvert barn, du har. Kan det klare det her eller er jeg nødt til at hjælpe/styre lidt mere?

Vores søn er ikke ude af farezonen, men han er som forandret, efter han ikke har mulighed for nærmest at spille i døgn drift. Vi føler, vi er på den rette vej. Vi har
30 fået vores glade og dejlige dreng tilbage. Håber I alle finder den for jer rigtige vej!

EMK - Mar 20, 2006

TEKST C

Brylluppet

Der var ikke ret mange der forstod, hvorfor jeg ville giftes med ham. Eller for nu at sige det rent ud: der var ikke en eneste. Især Rikke var efter mig. Du er åndsvag, sagde hun. Selv ville hun bestemt ikke giftes før hun blev tredive, man skulle da lige opleve noget først. Og så med Benny Pollen. Og så lige mig - jeg

5 kunne da få hvem jeg ville, sagde hun. Hun ramte vel trods alt et ømt sted, men jeg ville ikke finde mig i at hun blandede sig. Hun blev heller ikke inviteret med til brylluppet. Så vi var faktisk uvenner et godt stykke tid.

Far og mor undrede sig også over, at jeg ville giftes. Mor syntes, jeg skulle tænke over det. Du er da kun tyve, sagde hun. Den smøre kunne jeg snart udenad.

10 Far sagde ikke så meget, kun lige at man også kunne have for travlt. At jeg simpelthen trængte til, at der skulle *skæ* noget, det ved jeg ikke om nogen af dem forstod. Jeg tænkte vel noget i retning af, at det vel var *meningen* man skulle gifte sig når man havde fundet én. Far og mor var ellers mest optaget af Freddy lige i den periode. Han var hjemme temmelig tit, selv om han egentlig skulle gå på

15 Universitetetovre i København. Det var det de var så optaget af, de var ligefrem benovede. Tænk at deres søn, der jo kom fra et ganske almindeligt arbejderhjem, skulle blive noget så fint som *akademiker*. Jeg var ved at brække mig, når jeg hørte det. Og jeg vidste noget, som de ikke vidste. Det var Freddy selv der fortalte det. Han var allerede tredive og jeg havde bare spurgt ham, om han ikke snart

20 var færdig med sin uddannelse. Så havde han indrømmet, at han godt nok var tilmeldt Universitetet, men at han faktisk aldrig kom der. Han blev da heller aldrig færdig. Men jeg havde lovet ikke at sige noget om det til mor og far, de var jo så forfærdelig stolte af ham. Men når han var hjemme, altså - for at blive fedet op, det havde jeg luret - så havde de aldrig tid til at tænke på mig. Hvis de havde

25 haft det, mon så ikke de havde gjort lidt mere for at overtale mig til at vente nogle år endnu med at blive gift.

Fra *Rejsens Mål* af Bent Vinn Nielsen

TEKST D

Stil spørgsmål til livet

Interview med Isabella Mieke-Renard og hendes mor Elinor om to generationers kvinderoller

Isabella: "Når jeg tænker på mine forældres generation, er det helt centrale, at kønsrollerne var meget anderledes end i dag. Louis' og Elinors rollefordeling var typisk for deres generation. Min far var et totalt forsørgerdyr. Elinor var den type kone, der valgte at være den perfekte husmor."

Elinor: "Jeg følte mig meget respekteret som hjemmegående, fordi børnene havde det godt og hjemmet så godt ud. Det var først, da mine døtre begyndte at interessere sig for kvindesagen, at jeg fandt ud af, at kvinder kan og vil debattere kønsroller."

Isabella: "Tænk at skulle ønske sig en saks i julegave, som jeg kan huske, du gjorde. Jeg tænker indimellem "Hold kæft, hvordan kunne du holde det ud?" På den måde oplever JEG min generations frihed til at kunne gøre, som vi vil, som en ordentlig rus."

Elinor: "Da jeg først fik øjnene op for kvindesagen, tænkte jeg, at det var naivt, at jeg bare var gået ind på Louis' vilkår uden at stille nogen spørgsmål."

Isabella: "Det er tydeligt, at du vil have, at der skal ske noget andet for dine piger, end det du selv har oplevet. Jeg er jo blevet opdraget til at man skal have en uddannelse og kunne klare sig selv. Og også at man skal være i et forhold på grund af kærlighed, og holder den ikke, skal man altid kunne blive skilt. Med eller uden børn skal der være penge til at blive skilt."

Elinor: "Ja, i min tid var der mange kvinder, der måtte blive på grund af penge."

Isabella: "Som så mange andre yngre kvinder leder mine søstre helt vildt efter en stor og romantisk kærlighedshistorie, som den vi oplevede hos dig og far. Men vi ved da godt, at vi ikke kan blive lige så god en husmor, som du var, når der skal være tid og plads til børn, romantik og karriere. Og så er kvinder i dag heller ikke opdraget til at lave mad og sy. Nærmest lige det modsatte."

Elinor: "For mig og de fleste andre var det en karriere at være hjemme. Jeg synes, det er dejligt, at I vil have et meningsfyldt arbejde ved siden af det at være mor og hustru. Men jeg synes, det er for hårdt."

